

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ

ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

циклу професійної обов'язкової підготовки
за освітньо-професійною програмою «Екстремальна
та кризова психологія» підготовки за першим
(бакалаврським) рівнем вищої освіти у галузі знань
05 «Соціальні та поведінкові науки»
за спеціальністю 053 «Психологія»

Рекомендовано кафедрою управління
у сфері цивільного захисту
на 2023-2024 навчальний рік.
Протокол від 28 серпня 2023 р. № 1.

Силабус розроблений відповідно до робочої програми навчальної
дисципліни «Правові основи професійної діяльності».

2023 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Дисципліна «Правові основи професійної діяльності» займає одне із провідних місць у підготовці здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія».

Дана навчальна дисципліна надає здобувачам вищої освіти цілісних правових знань про основні проблеми у галузі екстремальної психології, що вивчає психологічні закономірності діяльності особистості при виникненні надзвичайних обставин та ситуацій, пов'язаних з підвищеним професійним ризиком, небезпекою для життя та здоров'я; займається визначенням психологічних особливостей життєвої ситуації та індивідуальності людини або групи, внесенням позитивних змін у процес взаємодії між ними і профілактикою небажаних форм поведінки для найбільш повного розкриття сутнісних сил людини.

В рамках цієї навчальної дисципліни розробляються і висвітлюються науково обґрунтовані заходи психологічного забезпечення професійної та функціональної надійності працівників екстремальних професій при виконанні задач в умовах, що потребують граничної мобілізації фізичних, психологічних та моральних якостей особистості; надає психологічну допомогу особистості, яка знаходиться в кризовому стані.

Інформація про науково-педагогічних працівника

Загальна інформація	Костенко Віталій Олександрович, старший викладач кафедри управління у сфері цивільного захисту, кандидат наук з державного управління
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, кабінет № 427
E-mail	kostenkovo@ukr.net , kostenko_vitalii@chipb.org.in
Наукові інтереси	Правові основи організації та забезпечення цивільного захисту, проблематика державного управління у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки, захист населення і територій від надзвичайних ситуацій у мирний час і особливий період; формування системи цивільного захисту на основі міжнародного досвіду; адаптація законодавства у сфері цивільного захисту до вимог Європейського Союзу
Професійні здібності	здатність робити навчальний матеріал доступним; творчість у роботі; педагогічно-вольовий вплив на здобувачів; здатність організувати колектив здобувачів; педагогічний такт; здатність зв'язати навчальний предмет з професійною діяльністю; спостережливість; педагогічна вимогливість
Наукова діяльність за освітнім компонентом	1. В.О. Костенко. Геополітичні фактори виникнення терористичних загроз та їх наслідки для України і світу

	<p>// Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського:зб. наук. пр. – К. : Серія: Державне управління». Том 29 (68). № 1, Київ. 2018. – С. 218 – 222. http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/1_2018/41.pdf.</p> <p>2. В.О. Костенко. Концептуальні засади інституційного розвитку системи цивільного захисту України // науково-виробничий журнал «Держава та регіони. Серія: Державне управління» № 2/2018. Запоріжжя. С. 120 – 124.http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/2_2018/23.pdf.</p> <p>3. В.О. Костенко. Удосконалення системи цивільного захисту територіальних громад в контексті розвитку місцевої та добровільної пожежної охорони // фаховий науковий журнал: Публічне управління і адміністрування в Україні», м. Одеса, вип. 29/2022.С. 85-88.http://www.pag-journal.iei.od.ua/archives/2022/29-2022/16.pdf.</p> <p>4. В.О. Костенко, Ю.М. Горбаченко. Нормативно-правове регулювання волонтерської діяльності у сфері цивільного захисту в умовах мирного часу та особливого періоду//фаховий науковий журнал: Публічне управління і адміністрування в Україні», м. Одеса, вип. 30/2022.С. 133-136.http://www.pag-journal.iei.od.ua/archives/2022/30-2022/23.pdf.</p> <p>5. В.О. Костенко. Нормативно-правове регулювання питання укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту//фаховий науковий журнал: Публічне управління і адміністрування в Україні», м. Одеса, вип. 32/2022.С. 55-58.http://www.pag-journal.iei.od.ua/archives/2022/32-2022/10.pdf.</p> <p>6. В.О. Костенко, Д.А. Журбинський. Організаційно-управлінські аспекти інтеграції України до механізму цивільного захисту ЄС. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. Випуск 3, 2023. С. 63-67. https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/425/379.</p>
--	--

Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно з затвердженим розкладом.

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щовівторка з 15:00 до 16:00 в аудиторії № 129. У разі потреби здобувача отримати додаткову консультацію – час узгоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни «Правові основи професійної діяльності» є формування у здобувачів системи правових знань, необхідних для їх майбутньої професійної діяльності; підготовка висококваліфікованих спеціалістів, які володітимуть теоретичними та практичними правовими знаннями, відповідними уміннями і навичками застосування цих знань у практичній професійній діяльності, а також формування у здобувачів освіти правових знань, правової професійної культури, вміння аналізувати ситуацію і приймати обґрунтовані рішення. Поглибленого розуміння основних правових понять і категорій, необхідних їм при здійсненні професійної діяльності, оволодіння сучасними необхідними юридичними інструментами стосовно правових аспектів діяльності персоналу ДСНС України та засвоєння порядку психологічного забезпечення в Державній службі України з надзвичайних ситуацій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

знання:

- законодавчої бази України у сфері цивільного захисту;
- основні поняття, категорії і нормативно-правові акти, що регулюють професійну діяльність;
- основні права та обов'язки працівників галузі;
- особливості юридичної відповідальності;
- стратегії державної політики у сфері цивільного захисту в умовах воєнного стану;
- структури ЄДСЦЗ та складу її органів управління;
- організаційно-правових заходів при виникненні надзвичайних ситуацій;
- повноважень та функцій суб'єктів забезпечення цивільного захисту в умовах воєнного стану;
- загальних вимог до організації техногенної та пожежної безпеки на об'єктах;
- організаційно-правових засад перевірки та оцінки готовності функціональних і територіальних підсистем єдиної державної системи цивільного захисту;
- загальних засад та методики проведення перевірок щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки;
- загальних вимог до планування роботи в органах ДСНС України;
- особливостей адміністративно-правової діяльності органів і підрозділів служби цивільного захисту;
- порядку притягнення до адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері пожежної та техногенної безпеки, цивільного захисту;
- порядку застосування посадовими особами центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки заходів реагування.

уміння:

- застосовувати теоретичні правові знання та навички для вирішення проблемних ситуацій в професійній діяльності;
- реалізовувати в професійній діяльності свої права та обов'язки;
- здатність застосовувати законодавчу та нормотворчу базу, державні та міжнародні вимоги в процесі професійної діяльності;
- аргументовано використовувати положення нормативно-правової бази у своїй діяльності;
- аналізувати й узагальнювати отриману інформацію про НС;
- визначати рівень надзвичайної ситуації;
- визначати проблеми цивільного захисту в умовах воєнного стану, а також шляхи їх вирішення;
- інтегрувати знання щодо управління ЄДСЦЗ у сфері реагування на НС в обсязі поняттєвого поля системи реагування на НС;
- самостійно й систематично вивчати основні положення чинних законів та нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту;
- правильно застосовувати норми законодавчих та нормативних актів у професійній діяльності;
- приймати вірне управлінське рішення при виявленні порушень вимог пожежної та техногенної безпеки;
- формувати, підтримувати та розвивати професійно-важливі управлінські якості: індивідуальний стиль спілкування; потреби та вміння саморозвитку, творчого мислення; вміння раціональної навчальної діяльності.

комунікацію:

- взаємодії в колективі з метою виконання завдань;
- продукування деталізованих усних і письмових повідомлень, зокрема в професійній діяльності;
- вільного спілкування з питань, що стосуються вивчення навчальної дисципліни, з колегами;
- використання академічної української мови у професійній діяльності;
- використання технічних термінів, передбачених вимогами чинного законодавства щодо заходів державного нагляду (контролю) під час спілкування з керівниками та працівниками суб'єктів господарювання.

відповідальність та автономію:

- робота та/або навчання під керівництвом або наглядом з певною самостійністю;
- адаптація своєї поведінки до зовнішніх обставин під час виконання завдань або розв'язання проблем;
- здатність до подальшого навчання з елементами автономії;
- демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна добросовісність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності;
- здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти		
	очна (денна)	заочна (дистанц.)	заочна (дистанц.)
Статус дисципліни (обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)	Обов'язкова професійна	обов'язкова	обов'язкова професійна
Рік підготовки	3-й		
Семестр	5-й		
Обсяг дисципліни:			
- в кредитах ЄКТС	5		
- кількість модулів			
- загальна кількість годин	150 год.		
- лекції (годин)	34 год.		
- практичні заняття (годин)	0 год.		
- семінарські заняття (годин)	36 год.		
- лабораторні заняття (годин)	0 год.		
- курсовий проект (робота) (годин)	0 год.		
- інші види занять (годин)	0 год.		
- самостійна робота (годин)	80 год.		
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	0 год.		
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	диференційний залік		

Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити: українська мова (за професійним спрямуванням), захист прав людини, основи демократії.

Постреквізити: психологічне забезпечення професійної діяльності, юридична психологія, екстремальна та кризова психологія, психологічний спецпрактикум з екстремальної та кризової психології.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Екстремальна та кризова психологія» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	Абревіатура
Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з	ПРЗ

використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	
Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	ПР 15
Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	ПР 17
Складати та реалізовувати план надання екстреної психологічної допомоги постраждалим внаслідок надзвичайних ситуацій.	ФР 22

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності ЗК 2	ЗК 2
Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ЗК 10
Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	СК 11
Здатність здійснювати психологічний супровід професійної діяльності	ФК 1
Здатність організовувати та надавати екстрену психологічну допомогу постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій	ФК 3

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1.

Адміністративно-правова діяльність у сфері цивільного захисту

Тема 1. Основи конституційного ладу України.

Поняття конституційного права України, його предмет та методи. Конституційно-правові норми та конституційно-правові інститути. Конституція як Основний закон суспільства та держави. Загальні засади конституційного ладу України. Конституційно-правовий статус людини та громадянина в Україні.

Тема 2. Трудове право України.

Поняття трудового права та трудових правовідносин. Трудовий договір. Поняття і види робочого часу і часу відпочинку. Заробітна плата. Трудова дисципліна і відповідальність працівників.

Тема 3. Цивільне право та процес.

Поняття, принципи, функції і система цивільного права України. Цивільні правовідносин: поняття, склад, види, підстави їх виникнення, зміни та припинення. Суб'єкти цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних правовідносин. Поняття і форми права власності в Україні. Суб'єкти права власності та захист їх прав. Цивільно-правові договори. Загальна характеристика спадкування. Види спадкування. Цивільно-правова відповідальність.

Тема 4. Сімейне право.

Поняття, принципи, функції і система сімейного права України. Сімейні правовідносин: поняття, склад, види, підстави їх виникнення, зміни та припинення. Шлюб. Майнові та немайнові відносини в сімейному праві.

Тема 5. Господарське право.

Поняття, принципи, функції і система господарського права України. Господарські правовідносин: поняття, склад, види, підстави їх виникнення, зміни та припинення. Суб'єкти правовідносин та об'єкти господарських правовідносин. Господарсько-правові договори. Господарсько-правова відповідальність.

Тема 6. Поняття адміністративного права. Адміністративноправові відносини.

Поняття, предмет, метод і структура адміністративного права України. Норми та джерела адміністративного права, адміністративно-правові відносини. Поняття і сутність державного управління та його співвідношення з виконавчою владою.

Тема 7. Адміністративно-правові норми. Основні положення адміністративного процесу.

Соціальне призначення та поняття адміністративного права. Структура адміністративного права та його джерела. Поняття і структура адміністративно-правової норми. Види (класифікація) адміністративноправових норм. Реалізація адміністративно-правових норм. Адміністративноправові відносини. Органи нагляду системи ДСНС України як учасники адміністративно-правових відносин. Повноваження центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки. Органи, уповноважені на складання протоколу про адміністративні правопорушення. адміністративно-юрисдикційні органи. Основні положення адміністративного процесу. Ознаки адміністративного процесу. Стадії адміністративного процесу та його основні завдання.

Тема 8. Адміністративні правопорушення. Адміністративна відповідальність. Порушення адміністративної справи.

Поняття адміністративного правопорушення. Юридичний склад адміністративного правопорушення. Відокремлення адміністративного правопорушення від злочинів і проступків. Загальна характеристика особливої частини КУпАП. Поняття і підстави адміністративної відповідальності. Адміністративні стягнення. Юридичний склад адміністративних правопорушень у сфері пожежної (техногенної) безпеки. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення. Здійснення адміністративно-правової діяльності як один із основних напрямків роботи наглядових органів системи ДСНС України. Основні положення адміністративного процесу. Стадії адміністративного процесу та його основні завдання. Докази в адміністративному процесі. Порядок встановлення розмірів штрафів. Порушення адміністративної справи. Протокол про адміністративне правопорушення. Особи, що беруть участь в адміністративному процесі, їх права та обов'язки. Розгляд адміністративних справ. Постанова по справі про адміністративні правопорушення у сфері пожежної (техногенної) безпеки. Оскарження та опротестування постанов по справам про адміністративні правопорушення. Порядок виконання постанов по справам про адміністративні правопорушення. Значення та роль вірного розгляду адміністративних справ та прийняття вірного управлінського рішення.

Тема 9. Розгляд адміністративних справ. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень. Порядок застосування запобіжних заходів у сфері цивільного захисту.

Розгляд адміністративних справ. Постанова по справі про адміністративні правопорушення у сфері цивільного захисту. Оскарження, опротестування та порядок виконання постанов по справам про адміністративні правопорушення. Загальні положення застосування запобіжних заходів.

Змістовий модуль 2.

Основи кримінального права. Порядок та нормативно-правові особливості діяльності психологічної служби ДСНС України.

Тема 10. Поняття, предмет, методи та принципи кримінального права.

Кримінальне право України: предмет, завдання та система. Методологія кримінального права України. Принципи кримінального права України. Джерела кримінального права України. Кримінальне право у системі права України.

Тема 11. Поняття злочину. Склад злочину. Структура складу злочину.

Поняття злочину та його ознаки. Малозначне діяння. Критерії відмежування злочинів від інших правопорушень. Класифікація злочинів. Поняття та значення складу злочину. Структура складу злочину. Види складів

злочинів. Суб'єкт та об'єкт злочину.

Тема 12. Злочини в сфері службової діяльності. Законодавство в сфері запобігання та протидії корупції в Україні.

Загальне поняття службових злочинів. Об'єктивна сторона службових злочинів. Істотна шкода службових злочинів. Суб'єктивна сторона службових злочинів. Правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні. Правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень.

Тема 13. Нормативно-правова база діяльності психолога.

Європейська соціальна хартія від 18 жовтня 1961 року. Декларація прав дитини від 20 листопада 1959 р. Конвенція про права дитини від 02.09.1990 р. Положення про психологічну службу системи освіти України.

Тема 14. Етичний кодекс психолога. Загальна декларація прав людини.

1. Відповідальність, компетентність, захист інтересів клієнта, конфіденційність в роботі практичного психолога. 2. Загальна декларація прав людини. 3. Положення про психологічну службу в системі освіти України. Посадова інструкція психолога. 4. Порядок застосування методів психологічного і психотерапевтичного впливу.

Тема 15. Закон України «Про охорону дитинства». Закон України «Про освіту».

Права та свободи дитини. Захист прав та інтересів дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Відповідальність за порушення законодавства про охорону дитинства. Освіта осіб з особливими освітніми потребами. Інклюзивне навчання. Учасники освітнього процесу їх права та обов'язки.

Тема 16. Організаційно-правові засади запобігання та протидії домашнього насильства.

Основні засади запобігання та протидії домашньому насильству. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. 3. Надання допомоги та захисту постраждалим особам. 4. Відповідальність за вчинення домашнього насильства.

Тема 17. Порядок психологічного забезпечення в Державній службі України з надзвичайних ситуацій.

Загальні поняття. Основні складові психологічного забезпечення. Структура психологічної служби та норми службового навантаження. Основні завдання психологічної служби. Професійно-психологічний відбір. Психологічний супровід службової діяльності. Порядок надання психологічної допомоги організації соціально-гуманітарної роботи з особами рядового і

начальницького складу та працівниками органів і підрозділів цивільного захисту.

Модульна контрольна робота

Диференційний залік

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Форма здобуття освіти (очна (денна, вечірня) форма)					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття	само-стійна робота	модульна контрольна робота
МОДУЛЬ 1. ПРАВОВІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ						
5-й семестр						
Змістовий модуль 1.						
Адміністративно-правова діяльність у сфері цивільного захисту						
Тема 1. Основи конституційного ладу України	8	2	2	-	4	-
Тема 2. Трудове право України	8	2	2	-	4	-
Тема 3. Цивільне право та процес	9	2	2	-	5	-
Тема 4. Сімейне право	9	2	2	-	5	-
Тема 5. Господарське право	9	2	2	-	5	-
Тема 6. Поняття адміністративного права. Адміністративно-правові відносини.	8	2	2	-	4	-
Тема 7. Адміністративно-правові норми. Основні положення адміністративного процесу.	8	2	2	-	4	-
Тема 8. Адміністративні правопорушення. Адміністративна відповідальність. Порушення адміністративної справи.	9	2	2	-	5	-
Тема 9. Розгляд	8	2	2	-	4	-

адміністративних справ. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень. Порядок застосування запобіжних заходів у сфері цивільного захисту.						
Змістовий модуль 2.						
Основи кримінального права. Порядок та нормативно-правові особливості діяльності психологічної служби ДСНС України						
Тема 10. Поняття, предмет, методи та принципи кримінального права.	9	2	2	-	5	-
Тема 11. Поняття злочину. Склад злочину. Структура складу злочину.	8	2	2	-	4	-
Тема 12. Злочини в сфері службової діяльності. Законодавство в сфері запобігання та протидії корупції в Україні	9	2	2	-	5	-
Тема 13. Нормативно-правова база діяльності психолога	9	2	2	-	5	-
Тема 14. Етичний кодекс психолога. Загальна декларація прав людини.	8	2	2	-	4	-
Тема 15. Закон України «Про охорону дитинства». Закон України «Про освіту»	9	2	2	-	5	-
Тема 16. Організаційно-правові засади запобігання та протидії домашнього насильства	9	2	2	-	5	-
Тема 17. Порядок психологічного забезпечення в Державній службі України з надзвичайних ситуацій	11	2	2	-	7	-
Модульна контрольна робота	2	-	-	-	-	2
Диференційований залік	2	-	2	-	-	-
Разом за модулем 1	150	34	34	-	80	2

Теми лекційних занять

Теми семінарських занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. Державне регулювання у сфері цивільного захисту		
1.	Семінарське заняття 1.2. Основи конституційного ладу України.	2
2.	Семінарське заняття 2.1. Основні положення Трудового права України.	2
3.	Семінарське заняття 3.2. Основні положення Цивільного права та процесу.	2
4.	Семінарське заняття 4.1. Основні положення Сімейного права.	2
5.	Семінарське заняття 5.1. Основні положення Господарського права.	2
6.	Семінарське заняття 6.1. Поняття адміністративного права. Адміністративно-правові відносини.	2
7.	Семінарське заняття 7.1. Адміністративно-правові норми. Основні положення адміністративного процесу.	2
8.	Семінарське заняття 8.1 Адміністративні правопорушення. Адміністративна відповідальність. Порушення адміністративної справи.	2
9.	Семінарське заняття 9.1. Розгляд адміністративних справ. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень. Порядок застосування запобіжних заходів у сфері цивільного захисту.	2
10.	Семінарське заняття 10.1. Поняття, предмет, методи та принципи кримінального права.	2
11.	Семінарське заняття 11.1. Поняття злочину. Склад злочину. Структура складу злочину.	2
12.	Семінарське заняття 12.1. Злочини в сфері службової діяльності. Законодавство в сфері запобігання та протидії корупції в Україні	2
13.	Семінарське заняття 13.1. Нормативно-правова база діяльності психолога	2
14.	Семінарське заняття 14.1. Етичний кодекс психолога. Загальна декларація прав людини.	2
15.	Семінарське заняття 15.1. Основні положення Закону України «Про охорону дитинства» та Закону України «Про освіту»	2
16.	Семінарське заняття 16.1. Організаційно-правові засади запобігання та протидії домашнього насильства	2
17.	Семінарське заняття 17.1. Порядок психологічного забезпечення в Державній службі України з надзвичайних ситуацій	2
18.	Модульна контрольна робота.	2
19.	Залік.	2
Всього:		18

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Тематики рефератів:

1. Витоки і передумови створення служби психологічного забезпечення в ДСНС.
2. Роль та місце психологічної науки в діяльності працівників ДСНС.
3. Психологічні особливості професійної діяльності працівників ДСНС.
4. Успішність службової діяльності працівників ДСНС у контексті професіоналізації особового складу.
5. Психологічний аналіз професійного завдання з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та методика його проведення.
6. Основні психологічні проблеми, на вирішення яких спрямована психологічна робота ДСНС.
7. Соціально-психологічні чинники, які впливають на діяльність працівників ДСНС.
8. Особливості процесу адаптації курсантів відомчих навчальних закладів до умов навчальної і службової діяльності.
9. Особливості професійної адаптації молодих фахівців ДСНС.
10. Критерії ефективної діяльності служби психологічного забезпечення.
11. Проблема оцінки ефективності роботи психолога ДСНС.
12. Професіоналізм та професійна компетентність. Етапи професіоналізації особового складу ДСНС.
13. Нормативно-правова основа психологічної роботи в ДСНС.
14. Організація та планування управління психологічним забезпеченням.
15. Професіограма рятувальника.
16. Професіограма психолога ДСНС.
17. Професійно-психологічний відбір як один з напрямів професіоналізації особового складу ДСНС.
18. Особливості професійно-психологічного відбору особового складу на службу в ДСНС.
19. Робота з документами як один з основних засобів психологічного вивчення працівників ДСНС.
20. Соціометричні дослідження у практиці психологічного супроводження особового складу ДСНС.
21. Методичні рекомендації з проведення співбесіди з кандидатами при прийомі на службу в ДСНС або навчання у заклади вищої освіти.
22. Алгоритм вивчення соціально-психологічного клімат психологом в підрозділі ДСНС.
23. Практичні рекомендації щодо покращення або підтримання соціально-психологічного клімат на належному рівні.
24. Профілактика чуток в зоні надзвичайної ситуації.
25. Профілактика панічного настрою серед населення в зоні надзвичайної ситуації.
26. Психологічні особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях.
27. Основні психічні стани та реакції, що виникають у персоналу ДСНС в екстремальних ситуаціях службової діяльності.
28. Ціль і особливості експрес-діагностики в зоні надзвичайної ситуації.

29. Характеристика екстреної психологічної допомоги.
30. Організаційна схема діяльності спеціалістів психологічної служби на місці надзвичайної ситуації.
31. Особливості трансформації основних принципів діяльності спеціаліста-психолога в зоні надзвичайної ситуації.
32. Правила ослаблення психологічної напруженості серед населення.
33. Допомога дитині в зоні надзвичайної ситуації.
34. Екстреної психологічної допомоги постраждалим, які знаходяться в ізоляції.
35. Особливості взаємодії з людьми з інвалідністю, зокрема з порушенням органів зору, слуху, опорно-рухового апарату, з розумовою відсталістю, психічними розладами, та іншими маломобільними групами населення під час надання їм допомоги у разі виникнення та/або загрози виникнення надзвичайних ситуацій.

Тези доповіді для участі у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Організаційно-управлінське та економіко-правове забезпечення діяльності Єдиної державної системи цивільного захисту (ЄДСЦЗ)», на секцію «Нормативно-правове регулювання ЄДСЦЗ: стан та проблеми».

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань (самостійна робота)

Індивідуальні завдання можуть виконуватись здобувачами як під час семінарських занять, так і під час самостійної роботи. Формами виконання індивідуальних завдань є: написання рефератів, есе, дайджесту, аналітичного огляду, аналізу практичних та проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень та ін.

1. Зміст категорій державного управління та державного регулювання.
 2. Практика вживання понять державного управління та державного регулювання у законодавстві України.
 3. Основні механізми державного регулювання законотворчої діяльності для органів та підрозділів ДСНС України.
 4. Функції державного регулювання діяльності органів та підрозділів ДСНС України.
 5. Особливості та механізми державного управління діяльності органів та підрозділів ДСНС України.
 6. Державне управління діяльності територіальних органів та підрозділів ДСНС України.
 7. Повноваження Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту.
 8. Стратегія громадської безпеки та цивільного захисту України.
 9. Регулювання державою питань цивільного захисту.
 10. Адміністративне та кримінальне законодавство в діяльності органів ДСНС України.
 11. Правова регламентація заходів із запобігання та реагування на надзвичайні ситуації.
1. Витоки і передумови створення служби психологічного забезпечення в ДСНС.
 2. Роль та місце психологічної науки в діяльності працівників ДСНС.

3. Психологічні особливості професійної діяльності працівників ДСНС.
4. Успішність службової діяльності працівників ДСНС у контексті професіоналізації особового складу.
5. Психологічний аналіз професійного завдання з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та методика його проведення.
6. Основні психологічні проблеми, на вирішення яких спрямована психологічна робота ДСНС.
7. Соціально-психологічні чинники, які впливають на діяльність працівників ДСНС.
8. Особливості процесу адаптації курсантів відомчих навчальних закладів до умов навчальної і службової діяльності.
9. Особливості професійної адаптації молодих фахівців ДСНС.
10. Критерії ефективної діяльності служби психологічного забезпечення.
11. Проблема оцінки ефективності роботи психолога ДСНС.
12. Професіоналізм та професійна компетентність. Етапи професіоналізації особового складу ДСНС.
13. Нормативно-правова основа психологічної роботи в ДСНС.
14. Організація та планування управління психологічним забезпеченням.
15. Професіограма рятувальника.
16. Професіограма психолога ДСНС.
17. Професійно-психологічний відбір як один з напрямів професіоналізації особового складу ДСНС.
18. Особливості професійно-психологічного відбору особового складу на службу в ДСНС.
19. Робота з документами як один з основних засобів психологічного вивчення працівників ДСНС.
20. Соціометричні дослідження у практиці психологічного супроводження особового складу ДСНС.
21. Методичні рекомендації з проведення співбесіди з кандидатами при прийомі на службу в ДСНС або навчання у заклади вищої освіти.
22. Алгоритм вивчення соціально-психологічного клімат психологом в підрозділі ДСНС.
23. Практичні рекомендації щодо покращення або підтримання соціально-психологічного клімат на належному рівні.
24. Профілактика чуток в зоні надзвичайної ситуації.
25. Профілактика панічного настрою серед населення в зоні надзвичайної ситуації.
26. Психологічні особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях.
27. Основні психічні стани та реакції, що виникають у персоналу ДСНС в екстремальних ситуаціях службової діяльності.
28. Ціль і особливості експрес-діагностики в зоні надзвичайної ситуації.
29. Характеристика екстреної психологічної допомоги.
30. Організаційна схема діяльності спеціалістів психологічної служби на місці надзвичайної ситуації.
31. Особливості трансформації основних принципів діяльності спеціаліста-психолога в зоні надзвичайної ситуації.
32. Правила ослаблення психологічної напруженості серед населення.

33. Допомога дитині в зоні надзвичайної ситуації.

34. Екстреної психологічної допомоги постраждалим, які знаходяться в ізоляції.

35. Особливості взаємодії з людьми з інвалідністю, зокрема з порушенням органів зору, слуху, опорно-рухового апарату, з розумовою відсталістю, психічними розладами, та іншими маломобільними групами населення під час надання їм допомоги у разі виникнення та/або загрози виникнення надзвичайних ситуацій.

Тези доповіді для участі у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Організаційно-управлінське та економіко-правове забезпечення діяльності Єдиної державної системи цивільного захисту (ЄДСЦЗ)», на секцію «Нормативно-правове регулювання ЄДСЦЗ: стан та проблеми».

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: теоретичне опитування (усне або письмове), тестування, виконання практичних завдань, доповіді, реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах, заліки, іспит.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України з переведенням в оцінку за рейтинговою шкалою – ЄКТС та в 4-бальну шкалу.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти проводиться у формі індивідуального опитування, проведення термінологічних диктантів, виконання письмових завдань, вирішення практичних ситуацій, виконання тестових завдань, модульної контрольної роботи.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Модуль 1

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	6	-	-
	семінарські заняття	-	-	-
	модульна робота	1	20	20
Разом за модуль 1				20
Разом за поточний контроль				
II. Індивідуальні завдання (науково-дослідне):				не більше 20
- написання реферату				5
- виступ на студентській науковій конференції з публікацією тез				10
- підготовка та публікація наукової статті				10
III. Підсумковий контроль (модульна робота)				30
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				75

Примітки:*В таблиці зазначено 8 балів – це максимальний бал за 7-ме семінарське заняття, решта семінарських занять оцінюються по 7 балів.

Поточний контроль

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на занятті та набуття навичок під час виконання відповідних завдань.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 8 балів):

4-8 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни, граматично і стилістично без помилок оформлено роботу;

3 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у роботі допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

2 бали – завдання виконане частково, у роботі допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

1 бал – завдання виконане частково, у роботі допущені значні граматичні чи стилістичні помилки;

0 балів – завдання не виконане.

Доповнення виступу:

1 бал – отримують здобувачі вищої освіти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

Запитання до доповідачів:

1 бал – отримують здобувачі вищої освіти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, використання основної та додаткової літератури.

Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами поточного контролю з дисципліни викладач оголошує в кінці кожного семінарського заняття та виставляє в Журнал обліку роботи академічної групи.

Сумарна кількість отриманих балів з кожного виду навчальної діяльності здобувача вищої освіти за різними формами поточного контролю виставляється викладачем у Журнал обліку роботи академічної групи.

Сума балів, яку накопичив здобувач вищої освіти в результаті поточного навчання, є складовою загальної підсумкової оцінки з дисципліни відповідно до виду підсумкового контролю.

Модульний контроль

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульних контрольних робіт(оцінюється в діапазоні від 0 до 20 балів):

20 балів – надана послідовна та повна відповідь на поставлені три питання і правильно дані відповіді на тестові питання;

16-19 балів – у відповіді зроблена незначна помилка, при повних знаннях програмного матеріалу, повна відповідь на перші два питання та неповна відповідь на третє питання або є неправильні відповіді на тестові питання;

11-15 балів – у відповіді на питання зроблені деякі незначні помилки, при повних знаннях програмного матеріалу, повна відповідь на перші два питання, помилки в відповідях на тестові питання;

6-10 балів – у відповіді зроблено деякі помилки, при не повних знаннях програмного матеріалу, повна відповідь на перше питання та неповна відповідь на друге і третє питання, помилки в відповідях на тестові питання;

1-5 балів – недостатня повнота викладення матеріалу, наявність неточностей при викладенні теоретичних питань. Порухення логічної послідовності викладення матеріалу. Не повні відповіді на всі питання. Помилки в відповідях на тестові питання;

0 балів – правильні відповіді на питання та тестові питання відсутні.

Сума балів, яку накопичив здобувач вищої освіти за результатами виконання модульної контрольної роботи, є складовою загальної підсумкової оцінки з дисципліни. Результати модульного контролю виставляються викладачем у Журнал обліку роботи академічної групи.

Індивідуальні завдання

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні індивідуальних завдань (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів)

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час підготовки індивідуального завдання, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньо дисциплінарні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, вміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Індивідуальна самостійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Здобувачу вищої освіти необхідно обрати одну з рекомендованих тем та самостійно виконати індивідуальне завдання, результати якого оформити у відповідній формі (реферат, презентація, тези доповіді на конференцію, наукова публікація).

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі диференційованих заліків та іспиту.

Критерії оцінювання знань здобувачів на диференційованому заліку, іспиті (оцінюється від 0 до 40 балів):

30-40 балів – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичних питань;

20-30 балів – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрив зміст теоретичних питань, але при наданні відповіді на деякі питання є певні неточності;

10-19 балів – в цілому здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

5-9 балів – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, недостатньо розкрив зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1-4 бали – здобувач вищої освіти лише частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, при цьому допущено суттєві помилки;

0 балів – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань.

Перелік теоретичних питань для підготовки до заліку:

1. Види адміністративних стягнень.
2. Види злочинів.
3. Види правопорушень.
4. Види суб'єктів господарювання.

5. Визначення та склад злочину.
6. Господарське право України як галузь права.
7. Господарські правовідносини, їх види.
8. Дайте визначення адміністративного права.
9. Дайте визначення правової держави.
10. Дайте визначення цивільного права.
11. Дайте загальну характеристику Цивільного кодексу України.
12. Дайте характеристику основних галузей права.
13. Джерела права.
14. Джерела трудового права.
15. Загальна характеристика джерел трудового права.
16. Конституційні гарантії прав людини.
17. Конституційні обов'язки.
18. Майнові права та обов'язки подружжя.
19. Між якими особами укладення шлюбу не допускається?
20. Місце трудового права у системі галузей національного права України.
21. Назвіть види адміністративних правопорушень.
22. Назвіть основні ознаки держави.
23. Назвіть підстави юридичної відповідальності.
24. Назвіть політичні права та свободи громадян.
25. Назвіть та охарактеризуйте стадії вчинення злочину.
26. Охарактеризуйте джерельну базу адміністративного права.
27. Охарактеризуйте особисті права та свободи громадян.
28. Охарактеризуйте склад злочину.
29. Охарактеризуйте соціально-економічні та культурні права громадян.
30. Охарактеризуйте способи систематизації законодавства.
31. Підстави розірвання трудового договору.
32. Поняття адміністративного правопорушення.
33. Поняття держави, її ознаки та функції.
34. Поняття законодавчого процесу.
35. Поняття та зміст угоди.
36. Поняття та порядок укладення трудового договору.
37. Поняття та структура правовідносин.
38. Поняття та характеристика джерел права.
39. Поняття, ознаки та функції права.
40. Порядок припинення шлюбу.
41. Порядок укладення шлюбного договору.
42. Порядок укладення шлюбу в Україні.
43. Правові норми: поняття, ознаки, структура, види.
44. Предмет адміністративного права.
45. Предмет господарського права.
46. Предмет і метод адміністративного права України.
47. Принципи господарювання в Україні.
48. Проаналізуйте адміністративні правопорушення та адміністративну відповідальність.
49. Проаналізуйте господарське законодавство: поняття, ознаки, система.

50. Проаналізуйте злочин: поняття та ознаки.
51. Проаналізуйте конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні, гарантії їх дотримання.
52. Проаналізуйте кримінальне покарання та його види.
53. Проаналізуйте особисті немайнові та майнові права і обов'язки подружжя.
54. Проаналізуйте підстави виникнення та припинення шлюбу.
55. Проаналізуйте поняття та види цивільно-правової відповідальності.
56. Проаналізуйте поняття, зміст, форму, сторони та види угод.
57. Проаналізуйте поняття, принципи, систему та функції цивільного права.
58. Проаналізуйте порядок розгляду індивідуальних і колективних трудових спорів.
59. Проаналізуйте правовідносини: поняття, ознаки, структура.
60. Проаналізуйте правопорушення: поняття, ознаки, види.
61. Проаналізуйте спадкування за заповітом та за законом.
62. Проаналізуйте цивільну правоздатність та дієздатність.
63. Проаналізуйте юридичну відповідальність: поняття, ознаки та види.
64. Робочий час та час відпочинку.
65. Розгляд трудових спорів.
66. Розкрийте поняття цивільно-правової відповідальності.
67. Сімейне право України як галузь права та галузь законодавства.
68. Суб'єкти цивільних правовідносин.
69. Трудова дисципліна та порядок накладання дисциплінарних стягнень.
70. Трудовий спір та причини його виникнення.
71. У чому полягає правова сутність матеріальної відповідальності сторін трудового договору?
72. Характеристика Кримінального кодексу України.
73. Цивільна дієздатність та її рівні.
74. Цілі притягнення особи до юридичної відповідальності.
75. Шлюбний контакт.
76. Які взаємні права та обов'язки батьків і дітей передбачені законодавством?
77. Які підстави виникнення і припинення зобов'язання.
78. Відповідальність за вчинення корупційного правопорушення.
79. Конфлікт інтересів
80. Обмеження щодо одержання подарунків.
81. Неправомірна вигода.
82. Захист осіб, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції.
83. Конфлікт інтересів.
84. Основні заходи запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.
85. Структура, управління та зміст діяльності психологічної служби.
86. Основні завдання, принципи та функції психологічної служби.
87. Основні положення психологічного забезпечення в Державній службі України з надзвичайних ситуацій.
88. Основними складовими психологічного забезпечення.
89. Структура психологічної служби та норми службового навантаження.

90. Розкрийте суть Етичного кодексу психолога.

91. Розкрийте порядок надання психологічної допомоги організації соціально-гуманітарної роботи з особами рядового і начальницького складу та працівниками органів і підрозділів цивільного захисту.

92. Відповідальність за порушення законодавства про охорону дитинства.

93. Розкрийте нормативно-правову базу психолога.

94. Відповідальність за вчинення домашнього насильства.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Сумлінне дотримання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися, до заняття не допускаються).

2. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань та обов'язкове виконання самостійних завдань, наданих викладачем.

3. Користуватися мобільними пристроями під час заняття дозволяється тільки з дозволу викладача і лише з навчальною метою.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнаватися свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни або в журналі обліку навчальних занять взводу (групи).

5. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються роботи, що містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат.

Рекомендовані джерела інформації

Базова література

1. Гора В. А. Правові основи цивільного захисту. Навчальний посібник. / В. А. Гора, Т. М. Ковалевська, О. О. Островерх, К. М. Пасинчук. За ред. д. е. н., доц. Т. М. Кришталь. – Черкаси: ЧІПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2017. – 236 (Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 69997 від 24.01.2017 року).

2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

3. Мельник Р. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 308 с.

4. Адміністративне право України (у схемах та коментарях): навчальний посібник / В. В. Серета, Ю. С. Назар, К. М. Костовська. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 300 с.

5. Кришталь Т. М. Державне регулювання діяльності у сфері цивільного захисту. Навчальний посібник. / Кришталь Т. М., Білека А. А., Горбаченко Ю. М., Пасинчук К. М. За ред. д. е. н., доц. Т. М. Кришталь. – Черкаси: ЧІПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2019.

6. Горбаченко Ю.М., Грибенюк Г.С., Капля А.М., Кришталь М.А.,

Кришталь Т.М., Щерба Т.О. Організація управління діяльністю з попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій / Рекомендовано Міністерством освіти та науки України як навчальний посібник для курсантів, студентів і слухачів вищих навчальних закладів МНС України (Лист від 22.02.2011 р. № 1/11-1501). – 2011. – 345 с.

7. Горбаченко Ю.М., Грибенюк Г.С., Капля А.М., Кришталь М.А., Кришталь Т.М., Щерба Т.О. Основи державного управління у сфері пожежної безпеки / Рекомендовано Міністерством освіти та науки України як навчальний посібник для курсантів, студентів і слухачів вищих навчальних закладів МНС України (Лист МОН України від 22.02.2011р. № 1/11-1497). – 2011. – 191 с.

Основні законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р.
2. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 р. № 1052 «Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій».
5. Наказ ДСНС від 30.04.2020 р. № 277 «Про затвердження положень про самостійні структурні підрозділи апарату ДСНС та підрозділи у їх складі».
6. Постанова КМУ від 09.01.2014 р. № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту».
7. Постанова КМУ від 11.03.2015 р. № 101 «Про затвердження типових положень про функціональну і територіальну підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту».
8. Постанова КМУ від 24.03.2004 р. № 368 «Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями».
9. Наказ МВС України від 06.08.2018 р. № 658 «Про затвердження Класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій».
10. Закон України від 16.03.2000 р. № 1550-III «Про правовий режим надзвичайного стану».
11. Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII «Про правовий режим воєнного стану».
12. Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII «Про національну безпеку України».
13. Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні».
14. Наказ МВС України від 27.07.2016 р. № 725 «Про затвердження Інструкції з оформлення посадовими особами ДСНС матеріалів про адміністративні правопорушення».
15. Постанова КМУ від 26.01.2015 р. № 18 «Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій».
16. Постанова КМУ від 26.06.2013 р. № 443 «Про затвердження Порядку

- підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту».
17. Постанова КМУ від 14.03.2018 р. № 223 «Про затвердження Плану реагування на надзвичайні ситуації державного рівня».
 18. Закон України від 05.04.2007 р. № 1546-VI «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».
 19. Постанова КМУ від 11.07.2013 р. № 593 «Положення про порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу».
 20. Постанова КМУ від 17.07.2013 р. № 564 «Про затвердження Порядку функціонування добровільної пожежної охорони».
 21. Постанова КМУ від 09.08.2017 р. № 626 «Про затвердження Порядку розроблення планів діяльності єдиної державної системи цивільного захисту».
 22. Постанова КМУ від 30.10.2013 р. № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій».
 23. Наказ МВС України від 26.04.2018 р. № 340 «Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж».
 24. Наказ МВС України від 26.12.2014 р. № 1406 «Про затвердження Положення про штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та Видів оперативно-технічної і звітної документації штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації».
 25. Наказ МВС України від 20.04.2017 р. № 325 «Про затвердження Типового положення про підрозділ з питань цивільного захисту суб'єкта господарювання».
 26. Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII «Про запобігання корупції».
 27. Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР «Про звернення громадян».
 28. Закон України від 18.01.2003 р. № 2245-III «Про об'єкти підвищеної небезпеки».
 29. Постанова КМУ від 13.09.2022 р. № 1030 «Деякі питання ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки».
 30. Постанова КМУ від 05.09.2018 р. № 715 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки Державною службою з надзвичайних ситуацій».
 31. Наказ МВС України від 17.01.2019 р. № 22 «Про затвердження уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки, та інших форм розпорядчих документів».

32. Наказ МВС України від 06.02.2017 р. № 92 «Про затвердження Інструкції з організації перевірок діяльності міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування щодо виконання вимог законів та інших нормативно-правових актів з питань техногенної та пожежної безпеки, цивільного захисту».
33. НАПБ А.01.001-2014 «Правила пожежної безпеки в Україні».
34. Наказ МВС від 10.02.2022 р. № 116 «Про затвердження Порядку організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах та підрозділах Державної служби України з надзвичайних ситуацій».
35. Постанова КМУ від 26.06.2013 р. № 444 «Про затвердження порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».
36. Наказ МВС України від 23.05.2016 р. № 410 «Про затвердження Положення про інструктажі, навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки в Міністерстві внутрішніх справ України».
37. Наказ МНС України від 07.06.2011 р. № 587 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку створення, обладнання та забезпечення функціонування консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при житлово-експлуатаційних організаціях та сільських (селищних) радах».
38. Постанова КМУ від 26.12.2003 р. № 2030 «Про затвердження Порядку обліку пожеж та їх наслідків».
39. Наказ ДСНС України від 16.08.2017 р. № 445 «Про забезпечення ведення обліку пожеж та їх наслідків».
40. Наказ МВС України від 22.08.2016 р. № 859 «Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії між Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією України та Національною гвардією України у сфері запобігання і реагування на надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події».
41. Постанова КМУ від 23.11.2016 р. № 852 «Деякі питання ліцензування господарської діяльності з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення».
42. Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності».
43. Постанова КМУ від 05.06.2013 р. № 440 «Про затвердження Порядку подання і реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки».
44. Постанова КМУ від 20.02.2012 р. № 110 «Деякі питання надання підрозділами Державної служби з надзвичайних ситуацій платних послуг».
45. Постанова КМУ від 26.10.2011 р. № 1102 «Деякі питання надання платних послуг підрозділами Державної служби з надзвичайних ситуацій».
46. Розпорядження КМУ від 09.06.2011 р. № 550-р «Про затвердження переліку платних адміністративних послуг, які надаються Державною службою з надзвичайних ситуацій».

47. Наказ МНС України, Міністерства фінансів України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України від 03.01.2012 р. № 1/2/1 «Про затвердження Методики формування вартості платних послуг, які надаються підрозділами Міністерства надзвичайних ситуацій України».
48. Постанова КМУ від 27.09.2017 р. № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту».
49. Постанова КМУ від 30.09.2015 р. № 775 «Про затвердження Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій».
50. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів МНС України. Наказ МНС України від 27.07.2016 р. № 725. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1162-16#Text>.
51. Деякі питання ліцензування господарської діяльності з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2016 р. № 852. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/852-2016-%D0%BF#Text>.
52. Островерх О.О., Ковалевська Т.М., Савченко О.В. Правові основи організації та забезпечення цивільного захисту. Навч. посіб. Х., ФОП Панов А.М., 2017. 184 с.

Розробник:

Старший викладач
кафедри управління
у сфері цивільного захисту

Віталій КОСТЕНКО